

Exposició

Confluències. Entre l'arxiu i la intervenció

27 jun. — 03 nov. 2024

Laura Palau, fotograma de la pel·lícula
Terra d'esguard, 2024

Dossier de premsa
IVAM Centre Julio González

IVAM35

Exposició

Confluències. Entre l'arxiu i la intervenció

27 jun. — 03 nov. 2024

Artistes:

Bleda y Rosa, Carlos Izquierdo,
Fent Estudi, La Cuarta Piel, Laura Palau,
Lola Zoido, LUCE, Makea Tu Vida,
Pep Vidal, Pilar Beltrán, Rubén García
i Sandra Mar

Comissariat:

Eva Bravo i Sonia Martínez

Patrocinador

IVAM

Confluències. Entre l'arxiu i la intervenció

Entre l'arxiu i la intervenció és una de les accions que convergeixen en *Confluències*, el programa de residències, mediacions i intervencions artístiques desenvolupat en vint-i-quatre pobles de la Comunitat Valenciana que tenen una població inferior a cent habitants. Este programa s'insereix dins de la línia de *L'IVAM al territori*, però és, no obstant això, la primera acció que es desenvolupa en el marc del museu. En un cert sentit, desplaçar estes poblacions i les pràctiques que s'han realitzat allí fins al cub blanc, podria llegir-se com una fi de trajecte. No obstant això, la voluntat que opera en esta translació és la contrària, cerca un efecte bumerang i, alhora, actua d'amplificador d'uns certs reptes, tant ecosocials com culturals i relacionals que ens afecten en la vida en comú.

Confluències va començar l'estiu de 2021. Durant este temps, un equip de dotze artistes —format per persones de diferents generacions, pràctiques i trajectòries— ha mantingut diverses estades als pobles. Fruit d'estes relacions i d'un diàleg i escolta atenta, s'han proposat intervencions artístiques específiques, mirades singulars i pròximes que ens conviden a reflexionar sobre el paisatge, les cures, la despoblació, els usos i abusos del territori, la identitat, la memòria, els buits o els desafiaments climàtics... així com també sobre la capacitat d'intervenció i incidència real amb el que fem.

L'exposició es divideix en dues seccions: la primera conta, arxiva i actualitza el que ha ocorregut en estes vint-i-quatre poblacions. La segona mostra dotze obres noves que dialoguen amb els processos previs en diverses direccions: algunes aprofundeixen en aspectes només apuntats prèviament, unes altres focalitzen en les metodologies i altres rescaten materials d'un sol ús.

Els artistes que han participat en *Confluències* són: Bleda y Rosa, Carlos Izquierdo, Fent Estudi, La Cuarta Piel, Laura Palau, Lola Zoido, LUCE, Makea Tu Vida, Pep Vidal, Pilar Beltrán, Rubén García i Sandra Mar. En l'exposició s'inclou, així mateix, el documental del procés realitzat per La Cosecha Comunicació.

Les intervencions artístiques de *Confluències* al territori poden visitar-se a: l'Alt Millars (Espadella, les Fonts d'Aiòder, Torralba, Torre-xiva, Vallat i Vilamalur), Mancomunitat de l'Alt Palància (la Font de la Reina, Figueres, Matet, Pavies, Sacanyet i Vilanova de Viver), els Ports (Castell de Cabres, Herbers, Palanques, Vallibona i Villosos), província de València (la Pobla de Sant Miquel, Carrícola i Sempere) i el Comtat (Benillup, Benimassot, Famorca i Tollos). Les vint-i-quatre localitats, amb una població inferior a cent habitants, formen part de la Ruta 99.

ARXIU

En esta secció es despleguen diversos materials vinculats a les accions i experiències dutes a terme en els diferents municipis. La visibilització d'estos materials *menors*, que habitualment romanen ocults, vol enfortir les xarxes generades. Entenem l'arxiu i la documentació com una eina potencial per a sostindre els diàlegs i els intercanvis produïts durant les residències, les produccions de les peces i les activacions que s'hi desenvolupen.

Enmig d'esta secció se situa una taula amb una superfície que funciona com un gran mapa on es mostren els objectes relacionats amb les intervencions artístiques de dotze pobles: Benimassot (*Deseos sumergidos*, de Lola Zoido), Tollos (*Arcadias*, de Pilar Beltrán), Famorca (*Helado de Famorca*, de La Cuarta Piel), Figueres (*Higueras, espacio sonoro*, de Carlos Izquierdo), Vilanova de Viver (*Acto de conciliación*, de Pilar Beltrán), Matet (*Esto les parece un cuento*, de Sandra Mar), Torralba i Pavies (*Res Communis*, de Bleda y Rosa), Vallat (*Tres arbres i tretze fruites*, de Laura Palau), Torre-xiva (*Un tesoro*, de Sandra Mar), Castell de Cabres (*Dividir un terreny en dos, i en dos, i en dos, i en dos*, de Pep Vidal) i Villorres (*Una nueva planta ibérica con flores para ayudar como cortafuegos*, de Lola Zoido).

En les parets es mostren els materials d'arxiu relacionats amb les intervencions artístiques d'altres dotze localitats del programa: Benillup (*Lugares De Escucha [LDE] Benillup*, de Rubén García), Sempere (*Els límits del control*, de Pep Vidal), Carrícola (*LDE Carrícola*, de Rubén García), la Pobla de Sant Miquel i Sacanyet (*La del pueblo*, de Makea Tu Vida), la Font de la Reina (*Torre emisora*, de LUCE), Vilamalur (*Seràs Villamalur*, de Fent Estudi), Espadella (*Espadilla y su entorno*, de LUCE), les Fonts d'Aiòder (*Cauce Aural*, de Carlos Izquierdo), Palanques (*Mecanismo de escape*, de La Cuarta Piel), Herbers (*Mirades d'Herbers*, de Fent Estudi) i Vallibona (*Al voltant de la carbonera*, de Laura Palau).

Així mateix, es mostren algunes de les activacions i mediacions fetes al voltant de les peces generades en el territori. El programa entén les obres com a eines, i afirma que poden actuar com

a catalitzadores de trobades, de connexions, d'imaginari. No són llocs d'arribada, sinó potències en afirmació, cruïlles i llocs fèrtils per a l'aprenentatge. I defensa que qualsevol persona hauria de poder tindre-hi accés.

Finalment, després de la segona secció i situat al fons de la sala, es projecta el documental fet per La Cosecha Comunicació. Esta peça audiovisual funciona com a registre del procés i com a agraïment a les persones, les institucions i els pobles implicats. Al seu torn, descobreix allò que ocorre «entre» i ho amplifica als qui s'interessen en el visionat.

DIÀLEGS

La segona secció està composta per dotze noves creacions; peces específiques realitzades per a la G7 de l'IVAM pel mateix equip d'artistes, que dialoguen amb els projectes previs —i també amb el museu— en diverses direccions.

Algunes intervencions en sala ressignifiquen materials realitzats durant els seus processos en el territori, com *Res Communis* de Bleda y Rosa —escultures, efímeres, porteries instal·lades a Torralba i Pavies—; o els sabons produïts en *Actos de Conciliación* per Pilar Beltrán per a Vilanova de Viver, l'olor dels quals inunda ara la sala.

Altres peces aprofundeixen en els processos iniciats a les localitats, com la proposta de Fent Estudi i la correspondència postal amb Herbers; el registre fílmic en 16 mm de Laura Palau al voltant de la tradició carbonera a Vallibona; o les cartes sonores de Carlos Izquierdo que ens porten les veus de la diàspora de les Fonts d'Aiòder i Figueres.

Un parell d'artistes ha preferit rescatar materials descartats per a generar noves peces adaptades al context. L'artista Lola Zoido ha utilitzat els vídeos gravats durant les seues residències a les poblacions per a materialitzar alguns elements amb impressions en 3d; o el col·lectiu Makea Tu Vida que, amb el sobrant de la biga després de la construcció de les dues peces de *La del pueblo*, n'ha elaborat una nova que completa el buit de la frase.

Altres artistes, tanmateix, han volgut focalitzar en les metodologies per a fer les noves peces

adaptades a l'espai del museu. LUCE ha generat una composició de deu imatges expandint l'escriptura per racons i espais recòndits de l'IVAM Centre Julio González; en la mateixa línia, Rubén García ens possibilita escoltar els sons inaudibles del museu; mentre que Pep Vidal ens presenta una peça escultòrica en la qual continua explorant l'ordenació i classificació de materials d'un mateix sistema.

Finalment, Sandra Mar i La Cuarta Piel han partit de les derives poètiques i especulatives dels projectes realitzats a Torre-xiva i Palanques, respectivament, per a generar les obres que es mostren en sala. Aprofundint en la idea del «tresor» i l'escriptura en el cas de la ceramista; i dels canvis d'estat del greix del mecanisme del rellotge del campanar del poble, en el cas del col·lectiu d'artistes.

D'esta manera, l'exposició ens convida a generar noves reflexions que connecten amb els processos duts a terme en el territori i possibiliten, al seu torn, lectures renovades, en un constant rumiar amb una alegria i una «serietat prolongada, valenta, laboriosa, subterrània» (Friedrich Nietzsche).

Acto de Conciliación

Pilar Beltrán

Aquesta instal·lació sorgeix a partir dels elements elaborats durant la residència a Vilanova de Viver. Tradicionalment, un llavador és un lloc de trobada i reunió, sobretot, de dones. L'aigua, que possibilita la vida, que purifica, i associat a ella, l'acte de llavar va donar peu a la creació d'uns sabons que amb la inscripció «acte de conciliació» s'oferien a

Pilar Beltrán, *Acto de Conciliación*, 2024

veïns i visitants, com una invitació al diàleg. Eixos sabons són els que recull aquesta instal·lació a la sala. La seua olor i el seu color activen la memòria i connecten amb el lloc inicial del projecte.

Aquello que vi ya no puede tocarse

Lola Zoido

La peça audiovisual es basa en vídeos anecdòtics gravats amb el mòbil durant passejos realitzats a Villores i Benimassot l'any passat. Els vídeos es transformen en fugaços testimoniatges de la presència de noves espècies o criatures, com si durant eixos passejos hagueren ocorregut aquests albiraments. El tacte i la memòria es resignifiquen a partir d'aquests elements que només han existit en el pla digital. Com a nexa entre aquestes dues realitats, es troba una peça escultòrica: una gran branca d'arbre impresa en 3D que existeix tant fora com dins de la pantalla.

Lola Zoido, *Una nueva planta ibérica con flores para ayudar como cortafuegos*, intervenció a Villores, 2023

Brújula de Actos

LUCE

La peça està composta per deu imatges que corresponen a deu llocs intervinguts en l'IVAM. Sobre cadascun d'aquests artefactes apareix escrit un text que al·ludeix a una acció o idea que l'artista

LUCE, *Brújula de Actos*, 2024

Carlos Izquierdo, *Cauce aural*,
intervenció a Fuentes de Ayódar, 2022

ha dut a terme a la ciutat de València en els últims anys. Al costat de les fotografies, s'exhibeix una màquina en desús que l'artista va trobar en els llocs més recòndits del museu i que decideix introduir a la sala. El text que apareix ací funciona com una «cartel·la expandida» on el visitant recorre l'objecte per a completar la lectura.

Cambio de fase
La Cuarta Piel

La peça consisteix en un bloc de greix que aconsegueix, cada dia, la seua temperatura de fusió (~36°C) per a després tornar a l'estat sòlid que asseguren els 22 graus constants del museu. Durant 129 dies d'exposició, el greix modifica el seu estat i aspecte, donant escala a aquest lapse de temps. La peça continua amb la línia d'investigació que La Cuarta Piel va iniciar a Palanques, el campanar de la qual dona les hores a destemps, a causa de les variacions tèrmiques que afecten l'engranatge de l'antic rellotge.

La Cuarta Piel, *Cambio de fase*, 2024

7 tonos para acompañar la memoria
Carlos Izquierdo

Aquest treball recull les veus de set persones vinculades als municipis castellonencs de les Fonts d'Aiòder i Figueres. Amb elles, l'artista ha construït un relat col·lectiu sobre la connexió amb aquests llocs i les dificultats pràctiques per a habitar-los; la relació entre la identitat i el territori. Concebuda com una creació radiofònica documental, la corneta auditiva, obra de Jürgen Hohle, proposa una manera d'escolta atenta i íntima.

Corresponem-nos
Fent Estudi

La instal·lació és el resultat de l'activació de les postals generades en *Mirades d'Herbers*. Cadascuna de les postals està escrita per alguna veïna o veí i ens mostra la seua seua vivència quotidiana al poble. Les postals han sigut enviades des del lloc de residència de cada persona i ens ha ajudat a traçar el

Fent Estudi, *Corresponem-nos*, 2024

mapa dels desplaçaments d'Herbers. La proposta planteja generar un procés de correspondència entre la població d'Herbers i les persones que visiten l'exposició en l'IVAM, convidant al públic a agafar una postal i contar alguna cosa sobre la seua realitat quotidiana. Les postals s'enviaran al poble, on s'exposaran fins a la finalització de l'exposició en l'IVAM.

El piano de Schrödinger
Pep Vidal

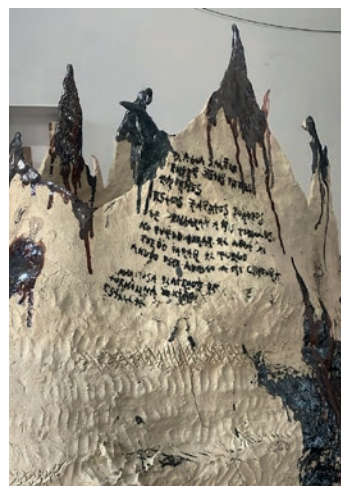
El piano de Schrödinger és una dissecció i descripció detallada de totes les peces d'un piano molt antic. S'han llevat una a una i s'han situat en una sèrie de panells que per una cara funcionen com a elements per a aguantar les peces i per l'altra les descriuen. D'aquesta manera es poden observar alhora des d'un punt de vista físic i un altre teòric; una dualitat sobre l'observació de la complexitat del sistema, com la del propi territori on vivim, en el qual, igual que amb el piano, exercim constantment una metodologia d'anàlisi i control.

Pep Vidal, *El piano de Schrödinger*, 2024.
Disseny i muntatge a càrrec d' Oriol Pinell

En las torres apagadas tesoros
Sandra Mar

Una peça de ceràmica recupera la idea de tresor que va sorgir durant l'estada de l'artista a Torre-xiva. Fa referència a la concepció que darrere

Sandra Mar, *En las torres apagadas tesoros*, 2024

d'una cosa oculta, inaccessible, hi ha una cosa preuada que s'amaga i que val la pena aconseguir. Al mateix temps, la tela mostra tot el relatiu al procés de repensar les intervencions realitzades a Matet i a Torre-xiva. La retorta, empleada per a realitzar els esbossos en costura, és ací una pàgina d'un quadern d'esbossos de grans dimensions que se ceneix a un element de la sala.

La gent
Makea Tu Vida

La peça és un banc de fusta mòbil amb la inscripció «LA GENT» gravada. Es tracta d'una peça que aprofita la resta de la biga original de fusta de pi roig recuperada i utilitzada per a les intervencions a Sacanyet (Castelló) i la Pobla de Sant Miquel (València). LA GENT és la peça

Makea Tu Vida, *La del pueblo*,
intervenció a La Puebla de San Miguel, 2022

que ompli el buit de l'obra *La ----- del pueblo*, la que el completa, li dona vida, li dona veu i ho fa ser. Ja no és més un element inert i estàtic, sinó una força mobilitzadora.

LDE IVAM "Hyper-Object"

Rubén García

Seguint la idea de *Lugares De Escucha* (LDE), desenvolupada en les intervencions del territori, Rubén García convida al públic a escoltar. La peça és una composició sonora realitzada amb una selecció de gravacions registrades per tot l'edifici del IVAM Centre Julio González, que es presenta en forma d'instal·lació sono-tàctil, on es podrà escoltar i sentir com sona l'IVAM. Està composta per una plataforma circular on el públic pot asseure's, per a sentir les vibracions de baixa freqüència registrades en l'edifici. Des del sostre, un altaveu direccional emet l'espectre de freqüències audibles a mode de «dutxa sonora»: només pot escoltar-se si estàs davall de l'altaveu.

Rubén García, *LDE Benillup*, 2023

Res communis IV

bleda y rosa

Aquestes peces són el registre fotogràfic i escultòric de la intervenció artística que va romandre instal·lada entre el 6 d'abril i 12 de maig de 2022 en els termes de Pavies i Torralba. L'acció, consistent en la instal·lació de dues porteries situades en terreny forestal i orientades una cap a l'altra, distants

Bleda y Rosa, *Res communis IV*, 2022

però visibles entre si, es planteja com una intervenció efímera en el paisatge i la seua finalitat és connectar simbòlicament aquestes dues xicotetes poblacions confrontants. Un gest des d'on apuntar o remarcar que el territori, més enllà dels seus límits políticogeogràfics, pot ser un espai d'imaginació obert a altres formes de relació.

Terra d'esguard

Laura Palau

«El seu esguard era tan fort que tot el que mirava desapareixia. Fou així com començà l'èxode del nostre terme; ella estava cada dia més sola i la terra més buida, fins que un dia no en quedà més que la seua reminiscència. El pas del temps i les històries de lluita i supervivència es fonen amb la realitat viva del camp actual, recordant-nos les vides que una vegada van donar forma al territori i revelant les que encara brollen» (Laura Palau).

Laura Palau, fotograma de la pel·lícula *Terra d'esguard*, 2024

ACTIVITATS

Presentació

Les comissàries de l'exposició, Eva Bravo i Sonia Martínez, participaran en un diàleg amb els i les artistes Bleda y Rosa, Carlos Izquierdo, Fent Estudi, La Cuarta Piel, Laura Palau, Lola Zoido, LUCE, Makea Tu Vida, Pep Vidal, Pilar Beltrán, Rubén García i Sandra Mar.

Data: 27 de juny 2024

Horari: 19 h presentació / 20 h inauguració

Lloc: Auditori Carmen Alborch

82 pams de territori. Escola d'estiu de l'IVAM Confluències: Campament jove amb G.I.R.A.F.A.

L'IVAM presenta una escola d'estiu específica que aprofundeix en la idea de territori, que jugarà amb la confecció de mons que fermenten i s'entrecreuen, de paisatges possibles i imaginaris, així com de les col·lectivitats diverses que els habiten.

A partir de l'exposició *Confluències. Entre l'arxiu i la intervenció* l'activitat pretén generar una comunitat de joves enfocada a desenvolupar, al llarg de la setmana, un projecte artístic col·laboratiu i inclusiu.

Data: de l'1 al 12 juliol 2024

Horari: de dilluns a divendres, de 10 h a 14 h

Lloc: IVAM Centre Julio González (Lab2)

Mediació: Guiu Gimeno i María Laudes

Un projecte de: La onomatopeya del silenci

Dirigit a: infància i adolescència

Idioma: castellà i valencià

Inscripcions: www.ivam.es

PUBLICACIÓ

Amb motiu de l'exposició l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) editarà un catàleg amb textos de les comissàries, Eva Bravo i Sonia Martínez i de Yayo Herrero, Ángel Calvo Ulloa, Elena Sanmartín y Elena Rocamora, Guiu Gimeno, Maria Laudes i Lucía Jaén.

Institut Valencià d'Art Modern
Centre Julio González
Guillem de Castro, 118
46003 València

Contacte:
Departament de Comunicació
comunicacion@ivam.es
T. +34 963 176 600

IVAM